Raadsvoorstel

Gemeente Mook en Middelaar

Zaaknummer	260191
Onderwerp	Aanvraag vangnetuitkering MINSZW 2024
Datum raadsvergadering	12 juni 2025
Raadscommissie	Algemene commissie
Datum raadscommissie	4 juni 2025
Programma	Sociaal Domein
Portefeuillehouder	F.N. Dillerop

Aanvraag vangnetuitkering MINSZW 2024

Inleiding

Jaarlijks ontvangen we bij beschikking een budget van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (MINSZW) om de kosten van bijstandsuitkeringen en de uitkeringen op grond van de IOAW en IOAZ te dekken. Gezien de stijging van het klantenbestand sinds begin 2023, is het budget dat we ontvangen niet meer voldoende. Bij overschrijding van het budget kan een beroep worden gedaan op een ‘vangnetuitkering’. Om hiervoor in aanmerking te komen dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen. De onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet beoordeelt of een verzoekende gemeente aan alle geldende financiële en procedurele voorwaarden voldoet.

Voorstel

- In te stemmen met het aanvragen van de vangnetuitkering 2024 zoals beschreven in bijgevoegd aanvraagformulier.

Beoogd effect

Het verkrijgen van financiële compensatie voor het tekort aan BUIG-middelen zodat de overschrijding van het beschikbare gemeentelijke budget zo veel mogelijk wordt gecompenseerd door de Rijksoverheid.

Argumenten

1. *Voorwaarden aanvraag vangnetuitkering 2024*

Om in aanmerking te komen voor een vangnetuitkering dient er voldaan te worden aan een aantal voorwaarden. Deze voorwaarden betreffen:

- Over 2024 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan **7,5%** van de toegekende Rijksbijdrage. De toetsingscommissie van het MINSZW zal bij de beoordeling bepalen of er een tekort is aan de hand van de definitief toegekende uitkering en de gemeentelijke lasten. Voor Mook en Middelaar bedraagt het tekort in 2024 **10,32%**.
- Over 2022, 2023 en 2024 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 7,5%. Het gecumuleerd tekort houdt in dat de feitelijke resultaten over 2022, 2023 en 2024 bij elkaar worden opgeteld. Daarbij is niet vereist dat in alle jaren sprake was van een tekort. In Mook en Middelaar hadden we zowel in 2023 en 2024 een tekort. Dit betreft samen een gecumuleerd tekort van **21,09%**.
- Het college moet in 2025 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde aanvraagformulier. Het aanvraagformulier is toegevoegd aan het raadsvoorstel.

- De gemeenteraad moet op basis van door het college verstrekte informatie instemmen met het doen van een aanvraag.
- Bij de indiening van het verzoek dient verklaart te zijn welke maatregelen zijn getroffen om tot een tekortreductie te komen (Zie hiervoor uitleg volgende argument).

2. Maatregelen betreffende tekortreductie

Er is een aantal maatregelen getroffen om tot een reductie van het klantenbestand c.q. bijstandsaanvragen te komen. Deze maatregelen betreffen:

- Participatiecoach per 1 juli 2024: Alle inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen, en momenteel niet bemiddeld kunnen worden naar werk, gaan of zijn in gesprek met de participatiecoach.
- Jongerencoach per 1 januari 2025: Deze coach richt zich enkel en alleen op de in- c.q. doorstroom van jongeren.
- Statushouders: Er zijn verscherpte afspraken gemaakt het met WerkBedrijf omtrent de re-integratie, bemiddeling en uitstroom naar werk.
- Nieuw beleidskader ‘Arbeidsmarkt- en re-integratie 2024-2027: In dit nieuwe beleidskader wordt ingespeeld op de volgende ambities:
    - Vergroten van de kwalitatieve en kwantitatieve match op de arbeidsmarkt
    - Versterken van de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheden
    - Organiseren van een toegankelijke arbeidsmarktdienstverlening in Rijk van Nijmegen.

3. De toetsingscommissie van het MINSZW beoordeeld

De toetsingscommissie beoordeelt procedureel of er voldaan wordt aan de voorwaarden. Ze beoordeelt niet de inhoud van de analyses. De beoordeling van de inhoud behoort toe aan de gemeenteraad.

4. De raad stelt de kaders vast

Het is de bevoegdheid van de raad om de (financiële) kaders m.b.t. de aanvraag vast te stellen. Nadat de raad hier instemming op heeft gegeven kan de aanvraag ingediend worden bij het MINSZW.

Kanttekeningen

1. Negatief advies MINSZW

Wanneer niet aan alle voorwaarden wordt voldaan volgt er vanuit het MINSZW een negatief advies. De gronden waarop een negatief advies afgegeven wordt zijn:

- Niet aan de financiële vereisten voldaan
- De antwoorden op de uitvraag zijn niet afdoende
- Geen instemming van de gemeenteraad
- De aanvraag niet op tijd ingediend.

Wanneer een negatief advies zou volgen ontvangen we geen vangnetuitkering. In dat geval komt het meerdere betaalde aan bijstandsuitkeringen voor rekening van de gemeente Mook en Middelaar. Gezien bovenstaande gronden kan gesteld worden dat aan alle voorwaarden voldaan (kan) worden.

Duurzaamheid

Dit onderwerp raakt niet aan aspecten van duurzaamheid.

Participatie

Dit onderwerp raakt niet aan de aspecten van participatie. Het onderwerp betreft slechts een bespreekpunt tussen de gemeente en het MINSZW.

Financiën

In 2024 hebben we een Rijksbijdrage voor de Participatie uitkeringen van € 1.578.009,00 ontvangen. Daarnaast is een bedrag van € 37.975,32 teruggevorderd. De uitgaven in 2024 daartoe bedroegen € 1.778.896,54. Het tekort bedraagt in 2024 € 162.912,22.

Tot 7,5% van het tekort is voor eigen rekening van de gemeente. Dit betreft een bedrag van € 118.350,68. Voor het tekort boven de eigen risico van de gemeente is de vangnetregeling van toepassing. Dit is een bedrag van € 44.561,55.
(€ 162.912,22 van het tekort – het eigen risico daartoe á € 118.350,68)

Om de hoogte van de vangnetregeling te berekenen wordt gewerkt met categorieën. Het tekort van de gemeente Mook en Middelaar valt in categorie 2; 7,5% tot 12,5%. Dit betekent dat van het tekort á € 44.561,55 50% voor eigen rekening komt en voor 50% een vangnetuitkering aangevraagd kan worden. Het totaalbedrag dat Mook en Middelaar aan vangnetuitkering kan ontvangen betreft € 22.280,77.

Schematisch weergegeven ziet het er als volgt uit:

Rijksuitkering 2024	€ 1.578.009,00
Uitgaven 2024	€ 1.778.896,54
Tekort	€ 162.912,22
Van dit tekort is 7,5% voor eigen rekening	€ 118.350,68
Tekort wat overblijft na eigen voor eigen rekening	€ 44.561,55
Gemeente Mook en Middelaar valt in categorie 2; 50% van het tekort voor eigen rekening, 50% vergoed	€ 22.280,77
In totaal kan er dus een vangnetuitkering aangevraagd worden voor	**€ 22.280,77**

Het tekort in 2024 is meegenomen in het resultaat van de jaarrekening over 2024.

Communicatie

Er zal contact onderhouden worden met het MINSZW over de aanvraag van de vangnetuitkering. Daarnaast zal de beoordeling van de aanvraag gevolgd worden.

Uitvoering

Na uw besluit dient het college de aanvraag van de vangnetuitkering in bij het MINSZW.

Bijlage(n)

1. Aanvraagformulier basis VU 2024 Mook en Middelaar

Mook, 6 mei 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar,

De gemeentesecretaris	De burgemeester
drs. W. Mariman	I.M. van Dijk